

Het aandeel
peulvruchten in
Nederland lag in 2022
op 4.510 ha, op een
totaal akkerbouwareaal
van 534.730 ha. 'Dat is
minder dan 1 procent.
Er is dus nog ruimte,
veel ruimte.'

Abco de Buck

Grote kansen voor peulvruchten in Nederlandse akkerbouw

De vraag naar lokaal geteelde eiwitrijke gewassen voor veevoer en vleesvervangers stijgt. Voor akkerbouwers kan de teelt van deze gewassen interessant zijn. Welke eiwitrijke gewassen zijn geschikt voor ons klimaat? Hoe teel je die gewassen? Wat zijn de uitdagingen? En wat levert het op?

‘Peulvruchten scoren hoog in de eco-regeling om de drempel voor geldwaarde te halen’

De Nederlandse landbouw staat voor grote uitdagingen. De maatschappij vraagt om een lagere vleesconsumptie en er moet meer veevoer in de eigen regio worden geteeld. Dat betekent dat er voor de akkerbouwer kansen liggen in het telen van eiwitgewassen.

Peulvruchten zijn de bekendste groep eiwitrijke gewassen, zegt onderzoeker Abco de Buck van het Louis Bolk Instituut. Zij leggen stikstof vast en verbeteren de structuur en vruchtbaarheid van de bodem, te midden van rooigewassen, stelt hij. “Daarnaast zijn peulvruchten bloeiende gewassen, ze trekken bestuivers aan. Dat is goed voor het insectenrijkdom in de omgeving; er zijn nog maar weinig bloeiende gewassen in de Nederlandse akkerbouwrotatie aanwezig.”

Abco de Buck

Bestuivers zijn heel belangrijk voor de peulzetting van de veldboon en dus de opbrengst, zegt onderzoeker Abco de Buck. “De bestuivers in de veldboon zijn vooral wilde bijen en hommelse soorten. Sommige telers zetten ook honingbijen in om de opbrengst te verhogen.”

Groeispurt veldboon

Het aandeel peulvruchten in Nederland lag in 2022 op 4.510 ha, op een totaal akkerbouwareaal van 534.730 ha.

Gewassen als kapucijners en grauwe erwten (330 ha), tuinbonen (220 ha), voedererwten (430 ha) en sojabonen (190 ha) nemen een bescheiden plek in het totale areaal peulvruchten in. Bruine bonen is met 1.200 ha een wat grootschaliger gewas, dat vooral in het Zuidwesten voor de conservenindustrie wordt geteeld. De Buck: “De conservenindustrie hecht er steeds meer waarde aan haar product bij lokale boeren in te kopen in plaats van in Frankrijk of nog verder weg. Dat is een interessante ontwikkeling voor de Nederlandse akkerbouw.”

De veldboon heeft de laatste jaren een flinke groeispurt gemaakt, van 680 ha in 2020 naar 2020 ha in 2022. De belangstelling voor eiwitvervangers vanuit de industrie is groeiende en er zijn steeds betere rassen voor de Nederlandse akkerbouw beschikbaar, aldus De Buck. “De veldboon is een gewas dat van alle peulvruchten het meest geschikt is voor ons klimaat en onze bodemomstandigheden, met opbrengsten tussen de 6,5 en 8 ton/ha. Verder is de diepe beworteling van de veldboon

goed voor de bodemstructuur en het gewas geeft in mengteelt met tarwe een betere onderdrukking van onkruid.”

Mechanische onkruidbestrijding

Peulvruchten blijven vrij lang een open gewas op het veld. Gebruik mechanische onkruidbestrijding als basis, raadt De Buck aan. “Als de peulvrucht eenmaal uit de grond komt, is het al een fors plantje, dat best wel wat kan hebben als het om wiedeggen gaat. Wil je toch chemische onkruidbestrijding toepassen, bijvoorbeeld in zomerkiemers die met een mechanische strategie lastig zijn te pakken, dan kun je voor een gangbaar middel of bodemherbicide kiezen.”

Volgens De Buck is de teelt van veldbonen nog geen goudmijn voor de Nederlandse akkerbouw, maar het kan een prima alternatief zijn voor granen, naast de grote rooivruchten. Het gewas telt ook mee in de nieuwe eco-regeling en scoort punten op de doelen biodiversiteit, bodem en licht, klimaat en landschap. De Buck: “Peulvruchten scoren hoog om de drempel voor geldwaarde te halen, maar wel in combinatie met andere gewassen en maatregelen, om voldoende punten te verkrijgen.”

‘De veldboon is een bloeiend gewas. Het trekt bestuivers aan’